

DRŽKOVÁČEK

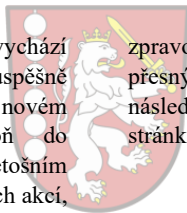
*Bud' požehnáno počasí, neboť je společnou věcí lidí,
kteří si nemají co říci.*

Karel Čapek

ÚVODNÍK STAROSTY

Vážení občané a přátelé naší obce, první vydání Držkováčku v tomto roce vychází až nyní a první dvanáctina roku je již úspěšně za námi. Dovolte mi tedy, abych Vám v novém roce popřál vše nejlepší alespoň do následujících jedenácti měsíců. I v letošním roce pro Vás chystáme několik kulturních akcí, o kterých se zmiňujeme již v tomto čísle našeho

zpravodaje. O událostech, kde ještě nemáme přesný termín, Vás budeme informovat buď v následujících číslech nebo na internetových stránkách obce.

Jaroslav Salaba
starosta obce

Rádi bychom do nového roku a našeho prvního vydání vykročili, pokud možno pozitivně a také inspirativně. A to tak, že bychom Vás chtěli seznámit s velmi hezkým počinem, který se jmenuje Lesnílek. Jedná se o projekt vycházející z hlav a šikovných rukou manželů Michala a Pauly Krupkových. Cílem projektu je přinést kousek přírody do dalších rodin. Michal stojí za technickou stránkou Lesnílka a Paula je zase jeho duší. Pod jejich rukama vznikají výrobky, které jsou zhotoveny ze dřeva. Většina výrobků v současné nabídce je vyhotovena z jasanu nebo břízy a aktuální portfolio tvoří převážně krásné dřevěné misky, didaktické a senzorycké pomůcky. Nicméně ta největší výzva je

LESNÍLEK V DRŽKOVĚ

realizace individuálních požadavků či představ se kterými můžete přijít i vy a nechat si zhotovit výrobek, dle Vašich přání. Určitě se jedná o originální dárek, který potěší nejen dospělé, ale líbí se i dětem. Současnou nabídku nebo bližší

informace o Lesnílku naleznete na webových stránkách www.lesnilek.cz nebo na jejich facebookovém profilu.

Na tento projekt jsme Vás chtěli upozornit především proto, že shledáváme jako důležité podporovat takovéto počiny, kdy se z nehmamatelných myšlenek stává realita. Navíc se jedná o výrobky se vztahem k naší obci a bylo by vhodné, abychom věděli, co se u nás v „kuchyni“ vlastně děje.

Obyvatele obce

Bilance obyvatel za rok 2023 je bohužel negativní. Do obce se přistěhovalo, respektive přihlásilo k trvalému pobytu 20 obyvatel nových a 13 lidí se z obce odstěhovalo. V roce 2023 se narodili pouze 2 děti s trvale hlášeným pobytem v obci. Bohužel nás navždy opustilo hned 13 blízkých osob. V součtu výše uvedeného je tato bilance záporná. Doufejme, že se naše obec bude v dalším roce spíše rozrůstat.

Křížovka

Správná odpověď v křížovce z minulého čísla zněla: *Když štěstí málo dalo, **málo může vzít***. Obdrželi jsme 24 správných odpovědí. Ze všech luštitelů, kteří zaslali správnou odpověď, jsme na zasedání zastupitelstva dne 12. prosince 2023 losovali jednoho výherce. Šťastnou výherkyní se stala paní Šárka Prousková. Výherkyni velmi gratulujeme a ostatním přejeme mnoho štěstí při dalším losování naší soutěže.

NAKLÁDÁNÍ S ODPADY A TŘÍDĚNÍ

Třídění odpadu, respektive snaha o snížení produkce smíšeného odpadu bude pro spoustu našich občanů poměrně zajímavou otázkou vzhledem k navýšení ceny za likvidaci komunálního odpadu. Stěžejním způsobem, jak své finance v takovém případě šetřit je pořízení menší popelnice nebo snížit počet vývozů v měsíci. Toho lze docílit snížením věcí, které do smíšeného odpadu vhadzujeme. Kromě plastu, skla a papíru lze třídit i další obalové materiály nebo suroviny, čímž můžeme objem popelnice výrazně zmenšit. Takový krok je mnohdy o návyku a důslednosti v celé domácnosti.

Obecně platí, že odpady, které třídíme do sběrných nádob na odpad, nesmí být hodně mastné, nesmí obsahovat různé zbytky nebo dokonce celý obsah. **Drobné znečištění při třídění nevedí – obaly není nutné vymývat vodou, obsah stačí důkladně vyškrábat nebo vytřít.** Další obecné pravidlo je, že před tříděním je **potřeba minimalizovat objem odpadu** (sešlápnutím, zmačkáním, rozložení krabic apod.). Na webových stránkách obce je k nalezení velký přehled k třídění, co kam patří a je také ke stažení, abyste si jej mohli vytisknout a zorientovat se v celé problematice.

Při třídění nám mnohdy napoví známé symboly na obalech, dle nichž se můžeme řídit.

Jeden z neznámějších symbolů nabádá k šetrnosti životního prostředí a také říká, že tento druh odpadu vhadzujeme do koše či nádoby na **netříděný, tedy smíšený odpad**.

Zelený bod znamená, že obal byl uhrazen finanční příspěvek organizace zajišťující sběr, třídění a recyklaci obalového odpadu, ale **neznamená, že obal je recyklovatelný**.

Symbol prozrazuje, že tento **obal je možné recyklovat**, navíc sděluje informaci, že pro jeho výrobu již byl podíl recyklovaného materiálu použit.

Toto upozornění sděluje, že tento druh obalu **nepatří do kontejnerů na tříděný odpad, ale ani do komunálního odpadu**. Takový obal musíte odevzdat prodejci nebo k ekologické likvidaci v rámci obce.

Takto označený obal sděluje, že **obal je určen k recyklaci**. Často obsahuje číselné označení, které nám s tříděním napomáhá.

Nádoby na tříděný odpad (především sklo, plast, papír) jsou rozmístěny po obci hned na několika místech. Velké sběrné místo, kam se odkládají pytle s tříděným odpadem, olejem a bio odpadem se následně nachází u KTD.

Několikrát v roce také obec Držkov zajišťuje svoz nebezpečných složek komunálního odpadu (barvy, lepidla, rozpouštědla, kyseliny, léky, domácí chemikálie, baterie, elektrozařízení apod.) a přistavení velkoobjemových kontejnerů (starý nábytek, koberce, lina, zrcadla, umyvadla, vany, kovové předměty apod.).

Při těchto svozových akcích je na místě vždy osoba nebo pracovník, který Vám případně sdělí, zda předmětný materiál vyhovuje parametrům pro svoz nebo je nutné jej vyřešit jiným způsobem.

Pytle na tříděný odpad jsou k dostání na obecním úřadě a jsou zcela zdarma. Pytle na smíšený odpad jsou také k dostání, ale jsou zpoplatněny. Svoz tříděného odpadu, smíšeného odpadu z košů v obci, odpad z velkoobjemových kontejnerů a nebezpečného odpadu zajišťuje obec na své náklady a nezapočítává tyto výdaje občanům do místního poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovitě věci.

Závěrem nezbyvá než zopakovat otřepanou frázi, protože shrnuje základní myšlenku třídění. A to jak v ekologickém, tak ekonomickém významu:

TŘÍDĚTE ODPAD, MÁ TO SMYSL!

KAPLIČKA SV. JANA NEPOMUCKÉHO

Již jsme Vás na našich sociálních sítích informovali o zcizení sochy sv. Jana Nepomuckého z kapličky ve směru na Zásadu. Ke krádeži došlo nejspíše v noci z pondělí 8. ledna na úterý 9. ledna. Při krádeži došlo k vylomení zámku a odcizení samotné sochy. Kaplička samotná nebyla jiným způsobem poškozena. Přestože od tohoto incidentu uběhlo poměrně hodně času, znovu se na Vás obracíme s prosbou o případnou součinnost, pokud byste si vzpomněli na cokoliv, co by mohlo policii pomoci při pátrání po odcizené soše. Socha sv. Jana Nepomuckého není nikterak památkově chráněna a její hodnota v dnešních měřítkách není závratně vysoká. Její největší hodnota vyplývá především ve vztahu k historii obce. Stáří sochy není přesně známo, ale je odhadováno před rok 1764, neboť je zachycena v mapě I. vojenského mapování, které probíhalo v Čechách v letech 1764–1767. Socha byla v minulosti opakovaně restaurována, a to především její hlava, která mnohdy přišla k úhonně, a to nejspíše špatnou manipulací při přenášení. Socha byla již v poměrně nedávné minulosti cílem krádeže. V roce 2000 proběhl úspěšný pokus o krádež tohoto díla, ale právě špatnou manipulací došlo k odlomení hlavy a nejspíše proto byla socha následně nalezena policií a navrácena do Držkova, kdy po opravě panem Janem Strnadem z Jablonce nad Nisou, byla socha navrácena do kapličky na své právoplatné

místo. Ve stejném roce byla zcizena také socha Anděla Strážce, po jehož odcizení zůstal pouze podstavec v pravém výklenku u vstupu do kostela sv. Bartoloměje v Držkově. Bohužel tato socha se nikdy znovu nedohledala. Po zveřejnění této zprávy na sociálních sítích nás velice mile překvapila odezva mnohých z Vás, a především pak gesto paní Marty Josifek Zelinkové, která nabídla případně svou krásnou mozaiku sv. Jana Nepomuckého jako náhradu, čehož si velice vážíme, ale přesto doufáme, že se policii podaří sochu vypátrat a znovu navrátit na své právoplatné místo.

Informace do článku byly čerpány z webových stránek: www.web.spolekpatron.cz.

PŘILOŽTE RUKU K DÍLU

Vážení sousedé, v rámci akce pálení čarodějnic, které se bude konat v úterý 30.4.2024 v areálu KTD, bychom Vás chtěli požádat o pomoc. Rádi bychom pro děti v aleji u hřiště uspořádali cestu skrze čarodějnický slet, jako zpestření programu. Touto formou bychom chtěli Vás všechny oslovit a požádat o pomoc při realizaci této akce. Hledáme dobrovolníky, kteří se přidají a pomohli by nám s realizací. Hledáme čarodějnice, ale i čaroděje, kteří se s námi do této akce zapojí a vytvoří nevšední zážitek dětem, ale i dospělým. Předpokládáme

náročnost v rámci pálení čarodějnic je cca 2 hodiny a samozřejmě nějaká ta příprava okolo, přihlásit se může kdokoli i s vlastními nápady na zpestření programu. Zájemci se můžou přihlásit u pana místostarosty do 31. března přes emailovou adresu (mistostarosta@drzkov.cz) nebo v úředních hodinách na obecním úřadě. V případě dotazů se neváhejte obracet na pana místostarostu s Vašimi dotazy, které milerád zodpoví. Pokud se nám akce povede můžete stát u zrodu velmi hezké tradice, kterou si můžou užít Vaše vnoučata, děti nebo sourozenci. Na všechny dobrovolníky se moc těšíme.

DRŽKOVSKÁ HYMNA – POKRAČOVÁNÍ

V posledním vydání Držkováčku jsme uveřejnili text držkovské hymny s přáním o Vaši spolupráci na dohledání kořenů textace nebo dalších okolností, které vedly k jejímu vzniku.

Potěšila nás spousta Vašich reakcí na toto téma, a tak jsme schopni předat Vám všem snad ucelený obrázek historie tohoto mikro příběhu. Mnozí z Vás správně poznali, že se jedná o upravený text písně s názvem *Ty lesovské stráně* z filmu *Madla zpívá Evropě* z roku 1940. Na YouTube je možné tuto píseň s originálním textem shlédnout. Dle dalších pramenů s upraveným textem přišel pan Ladislav Číla a Vladimír Pala, kteří takto upravenou píseň začali hojně zpívat po místních hospodách. Především pak v Hasičárně a hospodě pana Paly v domě čp. 8, která bývala naproti

dnešnímu obecnímu úřadu a dnes je zde obchod s potravinami. Tehdy se v hospodě nacházel klavír, na nějž pan Číla melodii hrál a se svými kamarády vybízeli ostatní ke zpěvu. Dle dalších informací byla takto upravená píseň jednu dobu velmi populární, zpívala se každý večer a byla prakticky přejata celou obcí. Postupem času však tato zábava pomalu utíchala a držkovská hymna se dochovávala spíše ve vzpomínkách a nepronikla k dalším generacím, které by ji v této lidové podobě zachovali. Občas se povedlo najít text zaznamenaný na papíře, ale bohužel bez bližší historie. Stala se tak vzpomínkou jedné generace a záhadnou hádankou pro generace současné. Jsme rádi, že díky Vám se zadařilo oživit kořeny této krásné vzpomínky a doufáme, že se nám ji povede opět vzkřísit.

S novým rokem bychom Vám chtěli připomenout, že je nutno uhradit místní poplatky pro rok 2024. Na základě obecně závazných vyhlášek se hradí místní poplatek ze psů a místní poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovitě věci.

Poplatek ze psů je nutno uhradit nejpozději do **28.2.2024**. Cena poplatku se nemění.

Místní poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovitě věci je nutno uhradit

07. březen	Večer deskových her
20. března	Velikonoční tvořivé dílničky
04. dubna	Večer deskových her
07. dubna	Uklíďme Česko – jarní úklid
30. dubna	Pálení čarodějnic
02. května	Večer deskových her
06. června	Večer deskových her
08. června	Dětský den
24.–25. srpna	Svatobátolomějská pouť

POPLATKY PRO ROK 2024

nejpozději do **31.3.2024**. Poplatek za odpady je oproti předešlým rokům navýšen. Sazba za 1l kapacity objemné nádoby je stanoven na 0,85Kč, jedná se tedy o navýšení o 21%.

Minimální základ dílčího poplatku činí 30 l tedy 306 Kč/rok.

KALENDÁŘ

ZÁPISKY Z KRONIKY OBCE DRŽKOV

Milí čtenáři,

třetí článek o historii Držkova a jeho okolí je zde. Doufám, že se těšíte jako já, co dalšího nám kronika nabídne. Minulé číslo jsme ukončili informacemi Hrdého o dobytí hradu Návarov, a to i přese všechnu snahu Vincence de la Motte (taktéž Lamotte) z Frintroppe, který hrad před Švédův statečně bránil, a který dokonce i z vězení psal dopisy, aby varoval okolní lid před jeho vězniteli. Císařskému vojsku se nedařilo získat Návarov zpět, podle Hrdého se tak stalo až v roce 1644; jenže Švédové dál pustošili českou zem, vypalovali vesnice i Jablonec nad Nisou, kde zůstalo místo jen pro 11 rodin a kostel, a tomu všemu velel vojevůdce generálmajor Reichwald. Obavy ze Švédů byly veliké, proto císař Ferdinand III. dal rozkaz zbořit hrad Návarov, aby se zde nemohli znovu usadit (Hrdý, str. 67). Na několika dalších stranách se Hrdý rozepisuje o úrocích, které se počítaly z každého kusu krávy, z jalového, ovcí nebo drůbeže, žita či ova nebo piva a že „dojných krav může býti chováno 30 kusů, jalového 10 kusů a ovcí 400 kusů. Drůbeže tolik, kolik každý důchod přinese,“ a také, že „...k panství náleží pivovar...bílého piva se dělá 20 várek po 10 sudech...“ ročně. Ve výčtu okolních krčem pak Hrdý uvádí i jednu v Držkově.

26. září 1653 se Gertrudě Lamottové dostalo plného písemného práva na Návarov od Ferdinanda III. v dědičný majetek, a i když se tak stalo, tak podle Hrdého za dobu 19 let, co byla G. Lamottová majitelkou panství, trval 18 let dlouhý spor s dědici Slavatovými, a proto paní Lamottová sepsala závěť jejíž opis, který vyhotovil Daniel Jan Metelka, tč. 25.8.1745 farář v Držkově, byl zachován na držkovské faře. Kostelu v Olešnici věnovala Gertruda Lamottová podle závěti, kterou Hrdý do kroniky přepsal, 200 zl. rýn., své zesnulé dceři nechala sloužit 150 mší a každý rok v památku na sebe, na svého zesnulého manžela a další příbuzné, anniversarium (výročí slaveno zádušní mší), dále domácím ze statku a chudým nechala odvést 6 zlatých a něco z žita a svým

dědicům rozdělila „zemských statků, domů, dvorů, domácího nářadí, stříbrného nádobí, šatů, klenotů, hotovosti, dluhů v malém i velkém.“

Vincenc z Frintropp, zvaný Lamotte, a Marie Angela z Nunklu, rozená z Frintropp, získali, jak Hrdý o závěti G. Lamottové píše, „...statek Návarov a také i statek Jesenný se vším příslušenstvím a s veškerou náležitostí jakéhokoliv jména ...“ Wustung a Buzendorf pak podle zmíněné závěti dědila Marie Magdalena z Puteani a právě těchto dvorů se ještě týkalo kodicilní prohlášení (dovětek k závěti), který Gertuda Lamottová sepsala pro svého zetě p. plukovníka Puteani, aby je mohl užívat již jen pro bydlení, nikterak je užíval jako svůj dědičný majetek.

Následující strany se Hrdý věnuje rodinným příslušníkům Gertrudy Lamottové, dále uvádí podrobnosti smlouvy sepsané ohledně Wustungu a Buzendorfu s panem Antonínem Pankrácem Rudolfem hr. z Gallasů, frýdlantským pánem, a také uvádí, že mezi lety 1651 až 1653 Vincenc Lamotte provedl s p. Ondřejem Rýdlem, plebánem v Držkově, reformaci protestantské víry na víru katolickou. K nové víře se „podle staré pamětní knihy fary držkovské na str. 17-32“ připojilo 1039 osob a podle dalších záznamů Návarova také 12 emigrantů návrativši se do Zlaté Olešnice (Hrdý, str. 87). Poté následuje zmínka autora k naší obci: „V Držkově jakýsi Berka opustil kdysi svůj statek a nikdy více se nevrátil na osiřelý statek jeho č. 34 a 69, kde až doposud se říká „u Berků,“ usazen Josef Knop, syn mlynáře z Jesenného, jehož rod v Držkově čís. 69 až doposud se drží.“ A i my po více než 300 letech můžeme potvrdit, že zmíněný rod Josefa Knopa v Držkově „až doposud se drží.“

Vincenc byl se svými sestrami 10. dubna 1657 povýšen do rytířského stavu a obdařen inkolátem, tj. státní příslušností, se kterou byla spojena politická práva, držení statků, aj. (Hrdý, str. 88). V pozdějších letech byly statky Jesenný a Návarov rozděleny, Vincenc se ujal

Jesenného a Marii Angele připadl „...drsnější, za to však výnosnější statek Navarov, pustý hrad s pustým dvorem, tři mlýny a vesnice: Vlastiboř, Jílové, Loužnici, Radčice, Zásadu, Držkov, Plavy, Bohdalovice, Haratice, Lhotku a Malou Olešnici...“ (Hrdý, str. 89). Sourozenci měli ke statku v Jesenném a Návarovu společnou úmluvu, kterou Vincenc až do roku 1669 nedodržoval, toť zřejmě podle dopisu, který Hrdý do kroniky zapsal. Sestra Marie Angela v tomto dopise svého bratra Vincence žádala o propuštění sloužícího ze svých služeb, splacení dluhů a odstranění i jiných nedostatků. O deset let později pán Lamotte zemřel a místem jeho spočinutí se stala rodinná hrobka v chrámu panny Marie v Boskově; mimo jiné byli Lamottové zakladateli sídla v Sychrově, jak Hrdý píše „von Sicherhof.“

Na dalších stranách se Hrdý rozepisuje o dalších potomcích a příbuzných vázaných k rodině Lamotte, třeba když služebná svoji umírající paní Helenu Kateřinu Lamottovou na smrtelné posteli přemlouvala k vystavení obligace na 2 000 zl., nebo kdy dokonce jeden z Lamottů, konkrétně Emanuel Lamotte se svou chotí Annou Markétou do 6 neděl dostavil se úřadu zemských desk „stran kriminální obžaloby z domnělé spoluviny na úkladné vraždě, spáchané na jejich poddaném Františku Karlu Šnajdrovi z Chráštan dne 12. března 1727.“ Jak takové obvinění dopadlo, však již Hrdý nepopisuje. Autor se v kronice nezmiňuje pouze o významných osobnostech, ale popisuje zde i osudy obyčejných lidí, např. roku 1702 „...stala se na statku jesenském tato příhoda: Daniel Žanta, jednadvacetiletý syn Jana Žanty ze Stanova, na panství jesenském, byl nařknut Janem Sochořem ze vsi Příkré na Semilsku z krádeže 20 zlatých...“ Jan Sochore se snažil Žantu usvědčit, ale ani se svými svědky ze Lhotky se mu to nepodařilo. I když se Hrdý rozepisuje o tomto sporu na několika stranách „konec pře, jež ani pro Sochora příznivě nedopadla, nám znám není.“

A i když se Hrdý stále drží rodové linie Lamottů, v kronice píše opravdu ze široka,

např. se zmiňuje, jak byla „při selské bouři 25. března 1775 poddaným Bártou z Mukařova před rozzuřeným a zpitým lidem ze zámku maloskalského vynesena a zachráněna“ Karolína Anna, choť hraběte Jýchyma Josefa Desfourse. Musím uznat, že jsou chvílky, kdy se mi hůře vybírá, co vám z kroniky nabídnout. Takže, co mě nějakým způsobem zaujalo? Jde spíše o melancholický úryvek Hrdého, kdy „...dvůr jesenský v letech 1735 a 1738 dvakrát vyhořel a vždy byl znovu postaven upadl p. Lamotte ve dluhy a proto odprodal část svého jesenského statku...“ Za požár byla podle autora obviněna Anna Kvintusová a „zároveň byla obžalována pro krádež a pro zakopání děcka pod břízu,“ dokázána jí však byla jen vinna za krádež.

Abychom nezakončili text tak pochmurně, vybrala jsem ještě jeden úryvek autora z doby selské vzpoury, kdy „...ušel dvůr jesenský své zkáze...“ jak hrdý píše „zvláštní příhodou; když totiž nebylo již v Semilech co bráti, obrátili se vzbouření sedláci přímo na zámek jesenský, kde malé dětičky Barbora a Františka s urozenou pí Annou Marií z Ehrenburka před nimi klekly a o smilování prosily; paní slíbila rebellům nápoje a jídla do sytosti; tu však vystoupil ze zástupu jakýsi Jira, syn ševcův ze vsi Přívlak a drze prohlásil „dá-li mi paní baronka hubičku hubičku, pak ani jí ani zámku ublíženo nebude; paní baronka nevidouc jiné pomoci, směle této žádosti vyhověla a jásající zástup hned na to zámek jesenský opustil a zběsile hnal se k Navarovu.“

A na dotaz, proč se nám zde tak často objevuje jméno Hrdý? Inu, Hrdý kroniku napsal a podle nějakých těch norem o psaní textu (které tedy až zas tak příliš nedodržuji) a plagiátorství je třeba jeho jméno zmiňovat. A jako obvykle na e-mail místostarosta@drzkov.cz nebo Obecnímu úřadu v Držkově lze adresovat veškeré Vaše poznatky, postřehy, pravdy nebo pověsti k právě sepsanému tématu.

S přáním všeho dobrého. Jindra Čílová

SOUTĚŽ

Již tradičně soutěžíme o balíček v hodnotě 1 500 Kč. Odpovědi jako obvykle zasílejte na e-mail mistostarosta@drzkov.cz, do předmětu uveďte heslo „Soutěž“, do zprávy napište odpověď včetně jména, příjmení a čísla popisného. Odpovědi můžete odevzdat také v úředních hodinách na obecním úřadě. Vaše odpovědi odevzdejte nejpozději do **03. března 2024** včetně. Informace a pravidla k soutěži naleznete na webových stránkách obce www.drzkov.cz. Přejeme hodně štěstí.

Publius Terentius Afer: „Úslušnost získává přátele, ... (tajenka).“

POMŮČKA: CHAR. URY, ANAT. PAY, UNA	KVĚLENÍ	ČESKÝ DIRIGENT	ZKR. ČESKÉ ROZHLAS. STANICE	MEZ. KÓD URUGUAYE	TAJENKA		ČESKÝ ARCHITEKT	SNAD	ČESKÝ HEREC	BRODIVÝ PTÁK
RAJSKÝ PROTLAK						OSA- MOCENA				
CITOSL. VRČENÍ						RUSKÝ REVOLU- CIONÁŘ ANGL.HOV. UKLÍZEČKA				
MPZ ISLANDU			ANGLICKY JACHTING UNIKNOUT							
MEZ. KÓD LITVY				ŠÍJE DOMÁCKÝ UDO				ČÍNSKÉ ETNIKUM UCTÍVAT		
 CIRKU- SOVÝ ŠAŠEK		DOKTOR OBOJÍHO PRÁVA TRÁSEŇ					KONEC ZÁVODU BOHYNĚ VÁLKY			
POTŘEBA K PSANÍ NA TABULI						DOMÁCKÝ ATANÁZIE SEVERSKÝ SKŘITEK				
SKRYTÝ								ČISTÍCÍ PŘÍ- PRAVEK NA OKNA	ÚŘAD PRO KOSMO- NAUTIKU (USA)	
CHEM. ZN. ARZENU			BÍLKOVINA POHOŘÍ NA HRANICÍCH FRANCIE A BELGIE							
ŘEKA NA BALKÁNĚ				ANGLICKY ZAPOR AMERICKÝ HLODAVEC				CHEM.ZN. RADIÁ ŠVESTKA		
BEŽNÝ STAV							VOLÁNÍ O POMOC. JIRÁSKŮV ROMÁN			
 ZKR. SLOVEN. NÁR. POVSTÁNÍ		ZÁSTUP ČAJOVÁ RŮŽE				LOKETNÍ KOST SPZ LITOMĚŘIC				
NEPLODNÝ								CHEM. ZN. ASTATU	ČÍNSKÁ FLĚTNA	
NEVZNIKAT										
PLAT (ANGL.)				DRNKATI						